
ACER
Byrån för samarbete
mellan energitillsynsmyndigheter

Energiförordning: en bro till 2025 Slutsatsdokument¹

19 september 2014

Byråns rekommendation om lagstiftningsförslag för framtida utmaningar som framträder av utvecklingar på den inre energimarknaden

ACER
Trg Republike 3
1000 Ljubljana, Slovenia

---

¹ Detta slutsatsdokument bifogas till Byråns för samarbete mellan tillsynsmyndighet rekommendation om samarbete mellan energitillsynsmyndighet No 05/2014 of 19 September 2014 om tillsynsmyndigheters svar på framtida utmaningar som framträder genom utvecklingar på den inre energimarknaden.

Innehåll

Introduktion	3
1. El	6
2. Gas.....	11
3. Konsumenter och slutkundsmarknader.....	15
4. Distributionssystemoperatörer	20
5. Styrning.....	24

Introduktion

- 1 Detta dokument innehåller europeiska energitillsynsmyndigheters övervägda slutsatser avseende utmaningar inom energitillsyn som vi anser kommer att uppstå under det kommande decenniet genom utvecklingen av den inre energimarknaden (IEM). De baseras på ett tidigt samrådsdokument som publicerades den 6 november 2013² och hela samrådsdokumentet, som publicerades den 29 april 2014³, vilket fick 141 svar från intressenter. Förutom detta hölls workshops den 6 november 2013, den 29 april 2014 och den 5 juni 2014. En konsumentkonferens hölls också den 18 juni 2014. Under hela denna process har CEER (Council of European Energy Regulators) haft ett nära samarbete med Byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Byrån). Slutsatserna som presenteras i detta dokument beaktar alla synpunkter som har mottagits (en fullständig utvärdering av dessa synpunkter finns ett anknytande dokument⁴).
- 2 IEM kommer i ökande omfattning ge fördelar för europeiska energikonsumenter varför Byrån och nationella tillsynsmyndighetreglermyndigheter ger högsta prioritet till att den ska genomföras. Vice ordförande i EU-kommissionen har presenterat målet om en europeisk energiunion och har föreslagit tillsättning av en vicepresident för energiunionen och kommissionär för klimatåtgärder och energi. Detta visar troligen att integrering av den europeiska energimarknaden kommer att få en förnyad impuls och att IEM-konkurrensfortsatt är av hög prioritet. Därför kommer det, i den omedelbara framtiden, styrande fokuset fortsätta att ligga på utveckling och implementering av nätkoder, riktlinjer och övriga åtgärder som är fundamentala för att uppnå en fullständig integrering av energimarknaden. Dock anser vi att det av yttersta vikt att vi också blickar framåt ur energireglermyndigheternas perspektiv för att undersöka de utmaningar vi förväntar oss att energisektorn kommer att ställas inför efter den fullständiga implementeringen av de befintliga reglerna, inklusive utvecklingen av konkurrens på slutkundsmarknaden, så att fördelarna med IEM också når energikonsumenterna. På detta sätt kan alla som deltar i utvecklingen av IEM informeras, och Byrån och nationella reglermyndigheter, även genom CEER, kan utveckla en tillsynsrespons som fortsatt svarar mot sitt syfte.
- 3 För att stimulera en diskussion om hela ramverket för IEM har vi också lämnat förslag områden som går utöver Byråns och nationella reglermyndigheters nuvarande ansvarsområden och som huvudsakligen vilar hos Europaparlamentet, Rådet och Europeiska kommissionen. Dessutom, nationella reglermyndigheter kan också begränsas av nationella lag- och tillsynsstrukturer för sin verksamhet, så om

---

² "Energy Regulation: A Bridge to 2025" Pre-consultation Set of Papers, 6 November 2013, http://acer.europa.eu/Official_documents/Public_consultations/Pages/PC_2013_E_05.aspx

³ "European Energy Regulation: A Bridge to 2025" Public Consultation Paper, 29 April 2014, http://www.acer.europa.eu/Official_documents/Public_consultations/Pages/PC_2014_O_01.aspx

⁴ "Energy Regulation: A Bridge to 2025" Evaluation of responses to consultation, 19 September 2014

någon av dessa synpunkter skulle drivas vidare kan det krävas av medlemsstaterna att de ändrar lag- och tillsynsstrukturer i medlemsstater för att ge den kompetens som behövs i dessa nya roller.

De gemensamma europeiska gas- och elmarknaderna år 2025

- 4 Byråns och de nationella reglermyndigheternas fokus kommer att fortsätta ligga på den fullständiga implementeringen av de nätkoder som har skapats under de tre senaste åren, både inom gas och el, och på stöd för antagande och implementering av dessa koder och riktlinjer som fortfarande är under utveckling. Dessa koder och riktlinjer innehåller de centrala bestämmelser som verkställer vad som i allmänhet kallas El- och gasmålmodeller (Electricity and Gas Target Models). Det är ett tillvägagångssätt som motsvarar många intressenters synpunkter om att utvecklingen av en strategi för att möta framtida utmaningar inte ska påverka den omedelbara prioriteringen.
- 5 Betydande framsteg har redan gjorts för att etablera IEM (till exempel genom dagen-innan-marknadskoppling inom el- och in/ut-system inom gas, som omfattar de flesta länderna i EU), men mycket återstår att göra i fråga om antaganden av koder och kommittologiriktlinjer samt genomförandet av dessa. När antaganden har försenats av tekniska skäl står Byrån och de nationella reglermyndigheterna fast vid sina tidiga, frivilliga implementeringar så att europeiska energikonsumenter kan få del av fördelarna med IEM så snart som möjligt.
- 6 Vår tidigare samrådsrapport beskrev de förändringar som anser kan förväntas påverka IEM:s utveckling. Vi medgav att det inte är möjligt att förutse med säkerhet alla händelser som kan påverka utvecklingen för IEM under det kommande decenniet. Därför var vårt mål att identifiera de huvudsakliga trender som rimligen och därigenom ge en god indikation på troliga utvecklingar. De flesta svarande på vårt samråd höll med om att de specifika förändringar som identifierades i vår samrådsrapport varde rätta. De höll också med om de troliga effekterna av dessa förändringar. Det är därför på denna allmänt accepterade grund för marknaden som vi hoppas ska ha kommit till stånd år 2025 som vi kan beskriva de förberedelser som vi som reglermyndigheter måste göra.

Dokumentets struktur

- 7 Dokumentet är i grunden strukturerat enligt sektoriella linjer. I varje kapitel beskriver vi kort vår sektoriella vision för marknaden år 2025, baserat på analyserna som presenterades i samrådsdokumentet och intressenternas svar. Vi förklarar sedan målen som vi strävar efter att uppnå, och för varje av dessa, de specifika resultat vi avser att genomföra, som sträcker sig från 2015 och framåt. Dokumentet innehåller också ett kapitel om ledningsprocessen för utvecklingen av den interna europeiska el- och gasmarknaden.
- 8 När det gäller kortfristiga mål, Byråns arbetsprogram 2015, när det antas, kommer att utgå ifrån att Byrån kan uppmanas att utföra några av de aktiviteter som presenteras

i detta dokument⁵. På eget initiativ får Byrån utfärda rekommendationer till EU-institutioner efter slutförandet av dess arbete med granskningen av el- och gasmålsmodeller⁶. CEER:s arbetsprogram för 2015 (som kommer att publiceras senare i år) kommer också att återspegla de specifika kortfristiga mål som föreslås i detta dokument och som faller inom dess ansvarsområde.

- 9 Vi sammanfattar också hur varje förslag kommer att fullföljas. När ett förslag kan hänföras helt till en organisation eller till de nationella reglermyndigheterna, har vi också identifierat den organisationen i texten. Där ansvaret för olika delar av förslaget delas mellan Byrån, CEER och nationella reglermyndigheter, har vi inte presenterat uppdelningen av dessa uppgifter. Detta kommer att beskrivas i detalj i respektive arbetsprogram där de organisationer som ska genomföra varje del identifieras.
- 10 Vi har fokuserat på utmaningarna i framtiden som vi anser att el- och gasområdet står inför. De utmaningar som Byrån och nationella reglermyndigheter ställs inför genom det nya tillsynsramverket för grossistenergimarknader som introduceras med REMIT⁷ har dock inte tagits med i tillämpningsområdet för detta dokument, även om integritet och öppenhet är en förutsättning för en välfungerande IEM. Skälet till denna begränsning är att genomförandet av detta granskningsramverk redan har inletts, även om det måste betonas att Byrån och många nationella tillsynsmyndigheter inte hittills har kunnat säkerställa de resurser som krävs för att driva det effektivt.

---

⁵ Se Avsnitt II, kapitel 2, punkt 2.6.2 och 2.6.4, och avsnitt III, kapitel 1, i Byråns arbetsprogram för 2015 (Agency's 2015 Work Programme).

⁶ Se Avsnitt III, kapitel 3, stycke 3.7, i Byråns arbetsprogram för 2015 (Agency's 2015 Work Programme). El- och gasmålsmodeller fastställer en vision för organiseringen av el- och gassektorn och för utformningen av deras respektive grossist- och slutkundsmarknader. Denna vision har utvecklats av europeiska reglermyndigheter med aktivt deltagande av intressenter.

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 av den 25 oktober 2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi Text av betydelse för EES (OJ L 326, den 08 december 2011, sida 1–16)

1. EI

I detta kapitel beskriver vi hur vi förväntar oss att elmarknaden i Europa kommer att fungera 2025, innefattande utvecklingen av marknaden med aktivt deltagande av efterfrågesidan. Vi identifierar en serie mål som vi måste sträva efter, och lägger förslag till åtgärder vi måste genomföra med hänsyn till varje mål för att skapa en integrerad inre europeisk elmarknad.

Elmarknaden år 2025

En stor andel av elproduktionen kommer från skilda källor som huvudsakligen ger låga eller inga koldioxidutsläpp. Vi förväntar oss att det finns en likvid och konkurrensutsatt grossistmarknad, med arrangemang som värderar flexibilitet från alla källor, för att säkerställa fortsatt hög systemsäkerhet. Överföringsnäten har ökad sammanlänkning och gränsöverskridande kapacitet kommer att beräknas dynamiskt för att maximera dess effektiva användning. Alla former av produktion, lagring och laststyrning konkurrerar på lika villkor i alla tidsramar, från tidshorisonter för investeringar till leveranser i realtid, på en marknad som omfattar hela Europa utan hinder över gränserna. Policy-åtgärder kommer att utformas för att åtgärda identifierade fel på marknaden och minska snedvridningen av marknaden. Regelverket kommer att stödja ekonomisk investering i nät, utan diskriminering mellan nationella och gränsöverskridande projekt, till förmån för konsumenterna.

Alla konsumenter, från stora industrianvändare till slutkunder, kommer att kunna delta aktivt (antingen direkt eller genom tjänsteleverantörer) på marknaden på olika och vissa nya sätt. Konsumenter får äga och driva produktionskapacitet som är ansluten till deras kommersiella fastigheter eller bostäder. Smart teknik och nya tjänster kommer att finnas tillgängliga för att hantera mindre kunders konsumtion (inklusive hushållskunder) på sätt som kan bidra till och minska kostnaden för nät drift och samtidigt sänka deras egna elkostnader. Ny teknik som, t.ex. lagring av el (inklusive den lagringskapacitet som finns i elfordon), kan mycket väl spela en viktig roll för marknaden.

Regleringsförslag

1.1 Att leverera elmålmodellen (Electricity Target Model) förblir av omedelbar prioritet

Mål

- 11 Tillämpningen av elmålmodellen – i många fall innan dess relevanta bestämmelser blir bindande – har underlättat det inledande skedet av utvecklingen av Europas gemensamma elmarknad. Det snabba genomförandet av den målmodellen kommer att förbli högprioriterat som en viktig källa för en framtida sammanhållen utveckling av IEM. Vi måste dock säkerställa att målmodellen fortsätter att utvecklas så den

förbli ändamålsenlig när nya utmaningar framträder och att den på så vis är en god grund för att säkerställa att IEM är robust nog för förändringar i framtiden.

Förslag

- 12 På kort sikt kommer Byrån och nationella tillsynsmyndigheter fortsätta att stödja antagandet av nätkoder och kommittologiriktlinjer inom områdena nätanslutningar, kapacitetsfördelning och överbelastningshantering, systemdrift och balansering. Vi ska också aktivt främja en snabb implementering av bestämmelserna i dessa nätkoder, om möjligt redan innan de blir rättsligt bindande.
- 13 Byrån kommer, i nära samarbete med intressenter, fortsätta att bedöma om elmålmodellen – och marknadsutformningen som den definierar – förblir sammanhållen och robust för framtida förändringar. Byrån kommer särskilt att:
  - arbeta med intressenter för att förbättra kommunikationen om de fördelar som kunder kan förvänta sig genom att målmodellen tillämpas, och övervaka marknadsutvecklingar för att kontrollera att fördelarna faktiskt förverkligas
  - främja likviditeten och integreringen av samma dag-marknader, särskilt när det gäller hantering av en mycket större inflytande av icke-programmerbar förnybar produktion
  - övervaka de aktuella pilotprojekten och vårt genomförande arbete, även med avseende på balansering, och vid behov försöka inkludera kommande krav på god sedvana i relevantkod eller relevanta riktlinjer, och
  - övervaka effektiviteten i systemansvarigas för överföringssystem samordning som förutses i systemanvändningsrelaterade (TSO) nätkoder och de årliga rapporterna från ENTSO-E för att bedöma om rollen RSCI (Regional Security Coordination Initiatives) antingen behöver stärkas eller ersättas med en enda europeisk samordnare av systemsäkerhet.
- 14 Även om syftet är att elmålmodellen ska vara robust inför framtida utmaningar och förändringar inom elsektorn kommer Byrån att granska och vid behov uppdatera målmodellen.

1.2 Den växande integreringen av nationella elmarknader och sammankopplingen av infrastruktur kommer att möjliggöra det ömsesidiga beroende som behövs för att medlemsstater ska uppnå förbättrad försörjningssäkerhet

Mål

- 15 Europeiska tillsynsmyndigheter anser att EU behöver en fortsatt mer mer samordnad och mer effektiv strategi för att hantera försörjningssäkerhetsintresset. Detta innebär att bredda analysen från den nuvarande nationella inriktningen och röra sig bort från ett tankesätt om tillräcklig produktionskapacitet” (generation adequacy) till en strategi för en integrerat tillräcklig systemkapacitet” (system adequacy) som omfattar produktion, efterfrågan, sammankoppling och lagring.

Samtidigt kommer tillsynsmyndigheter att underlätta investeringar i infrastruktur där det är nödvändigt, ekonomiskt och effektivt.

Förslag

Tillräcklig systemkapacitet

- 16 Byrån, CEER och nationella tillsynsmyndigheter kommer att fortsätta främja mer samordnade och konsekventa strategier för bedömning av tillräcklig systemkapacitet, inklusive, men inte begränsat till, produktion, genom utveckling av EU-omfattande metoder för tillräcklig kapacitet.
- 17 Byrån, med stöd av nationella tillsynsmyndigheter, vid förekommande fall genom CEER, kommer att granska effekten av CRM:er (Capacity Remuneration Mechanisms) vid behandling av frågan om tillräcklig systemkapacitet och deras effekt på IEM:s integrering och funktion⁸.
- 18 Europeiska energitillsynsmyndigheter kommer att utveckla rekommendationer för utveckling av CRM:er som tar fullständig hänsyn till gränsöverskridande samarbete och andra effekter av dessa.

Utveckling av nätinфраstruktur

- 19 Byrån kommer att arbeta för att säkerställa att nätinфраstrukturer, inklusive projekt av gemensamt intresse (PCI), utvecklas på ett lämpligt sätt och att några skillnader i tillsynspraxis i Europa inte hindrar utvecklingen av avgörande infrastrukturer. Dessa övervakningsåtgärder kommer att omfatta infrastrukturplanering och relaterade kostnad-nyttoanalyser, inklusive gränsöverskridande kostnadsfördelning i fall där nationella reglermyndigheter inte når fram till ett gemensamt beslut om gränsöverskridande kostnadsfördelning. Byrån kommer att jämföra utvecklingen av olika nationell tillämpningspraxis vid reglering av infrastruktur och identifiera god sedvana och erfarenheter som ska delas med andra nationella reglermyndigheter.
- 20 Tillsynsmyndigheterna kommer att överväga om nya strategier som behövs för att möta kommande utmaningar, inklusive investeringar som tjänar flera syften eller faller mellan flera gränser (t.ex. i Nordsjön).

1.3 Förnybar produktion och energieffektivitet som huvudkomponenter i Europas energimix

Mål

- 21 Den fortsatta tillväxten för förnybar produktion kommer att leda till att den får en större andel av grossistmarknaden, vilket gör det ännu viktigare att förnybara energikällor blir allt vanligare. Där stödsystem fortfarande behövs måste de utformas så att snedvridningar av marknaden minimeras och så att förnybara energikällor, så

---

⁸ De potentiella effekterna av CRM:er på integrering av IEM undersöktes redan av Byrån i sitt yttrande (Opinion 05/2013 15 February 2013).

mycket som möjligt, får samma villkor som konventionella producenter (bland annat genom att se till att de har balansansvar som ger lämpliga incitament för att balansera konsumtion medtillgång). Insatser kommer att behövas för att säkerställa ytterligare förbättringar av energieffektivitet som en viktig del av övergången till en koldioxidsnål energisektor.

Förslag

- 22 CEER kommer att fortsätta att övervaka utvecklingen av stödsystem i hela EU, genom att bygga på kommissionens riktlinjer för statsstöd och dess paket för offentliga insatser, och kommer att bidra till att underlätta handel med förnybar energi, bland annat genom att identifiera och utbyta god sedvana för tillsynsmyndigheter.
- 23 Byrån och nationella tillsynsmyndigheter kommer att sträva efter att få in förnybar produktion mer på marknaden genom elmålmodellen, som kommer att behandla alla former av produktion (och efterfrågan/lagring) på ett icke-diskriminerande sätt. Marknader kommer att fortsätta övervakas för att säkerställa att marknadsregler inte gynnar vissa former av produktion framför andra och för att bedöma hur man bäst hanterar tillväxten för icke-programmerbar produktion.
- 24 CEER kommer att främja energieffektivitet till den grad som det faller inom ramen för tillsynsansvaret hos enskilda nationella reglermyndigheter (till exempel när det gäller nätförluster och tariffer).

1.4 Större genomslag för förnybar produktion ökar kraftigt kravet på marknadsbaserad efterfrågefleksibilitet, vilket omfattar efterfrågesidan och tillgångssidan

Mål

- 25 Det fortsatta genomslaget för icke-programmerbar, förnybar produktion ökar kravet på efterfrågefleksibilitet. Vi kommer att sträva efter att tillförsäkra att hindren för utveckling av efterfrågefleksibilitet tas bort och att den kan tillhandahållas både av leverantör- och av efterfrågesidorna på ett icke-diskriminerande sätt. Framför allt kommer ett lämpligt ramverk för utvecklingen av efterfrågefleksibilitet (DSR) på ett icke-diskriminerande sätt behöva utvecklas så att DSR kan etableras som en användbar produkt.

Förslag

- 26 För att underlätta utvecklingen av DSR, och som ett komplement till Europeiska kommissionens arbete på detta område, kommer europeiska energitillsynsmyndigheter att:
  - definiera en åtgärdsplan för att identifiera och ta bort (tillsyns-, tekniska, rättsliga eller marknadsrelaterade) hinder för utvecklingen av DSR och för att underlätta införandet av DSR

- utveckla konceptet "efterfrågefleksibilitet" som ska handlas med på elmarknaden genom att definiera lämpliga rättsliga ordningen för att underlätta utvecklingen av marknader för att möjliggöra konkurrens mellan olika DSR-alternativ som ska utvecklas av marknadsaktörerna
  - undersöka hur handel med efterfrågefleksibilitet kan fungera i, eller interagera med, andra marknader och andra mekanismer (t.ex. dagen innan-, samma dag- och balanseringsmarknader och CRM:er)
  - bedöma de potentiella fördelarna med DSR som starkt bidragande till efterfrågefleksibilitet, och
  - utveckla en strategi för hantering (inklusive insamling, spridning och skydd) av konsumentdata, vilket är nödvändigt för utveckling och drift av en marknad i DSR. Vi tar upp dataskyddsaspekterna av denna fråga i kapitel 4.
- 27 CEER kommer att undersöka sätt att säkerställa att små konsumenter skyddas på rätt sätt och får stärkt ställning, och att etablerade aktörer (särskilt distributionssystemoperatörer (DSO:er) inte arbetar på sätt som utestänger eller snedvrider den potentiellt konkurrensutsatta marknaden för flexibilitetstjänster, bland annat från efterfrågesidan (dessa aspekter diskuteras också i kapitel 3 och 4).

2. Gas

I detta kapitel beskriver vi vår vision om hur vi förväntar oss att gasmarknaden i Europa kommer att fungera 2025, samtidigt som vi betonar den betydande osäkerhet som omger nuvarande uppskattningar kring efterfrågan på gas under det kommande årtiondet. Vi identifierar ett antal mål som vi måste sträva efter om visionen ska uppnås och som är robusta i förhållande till olika utfall av efterfrågan på gas. Vi lägger förslag till åtgärder vi kommer att genomföra som svar på varje ett av dessa mål.

Gasmarknaden år 2025

Sammantaget av sannolikheter är – men långt ifrån säkert – att efterfrågan på gas i EU kommer att minska avsevärt under perioden fram till 2025. Gas kommer dock, tillsammans med andra energikällor, att användas för att tillhandahålla flexibel elproduktion för att hantera det fluktuerande resultatet av förnybar produktion. Vi anser också att nya miljövänliga användningsområden för gas sannolikt kommer att öka, såsom användning av gas i transportsektorn. Följaktligen kommer en anpassningsbar och flexibel strategi behövas för att reglera gasnät och marknader. Grossistgasmarknader ska vara konkurrensutsatta och likvida och därför räknar vi med en konsolidering av antalet gashubbar, och eventuellt att en ökning av storleken på balanseringzoner kommer att inträffa. Ekonomiskt exploaterbara alternativa gaskällor, bland annat från okonventionella källor kommer sannolikt att öka, vilket ökar försörjningstryggheten, även om geopolitiska förändringar åtminstone på kort sikt mycket väl kan ha betydande verkningar. Samarbete och ytterligare integration av gasmarknaderna inom medlemsstaterna i Energigemenskapen förväntas öka.

Regleringsförslag

2.1 Att leverera gasmålmodellen (Gas Target Model) kommer att förbli av omedelbar prioritet

Mål

28 Förverkligandet av gasmålmodellen⁹ är ett stort steg mot att förverkliga IEM och det kommer att fortsätta vara av högsta prioritet för Byrån på kort sikt. Gasmålmodellen kommer att fortsätta genomföras genom antaganden och genomföranden av nätkoder och kommissionens riktlinjer.

Förslag

29 Byrån kommer att fortsätta stödja det fullständiga och snabba genomförandet av riktlinjen för överlastningshantering, nätkoder för kapacitetsfördelning och

---

⁹ En reviderad version av Gasmålmodellen kommer att publiceras i slutet av oktober

balansering, och antagandet av koderna inom områdena tariffer, kompatibilitet och datautbyte.

2.2 Säkerheten för Europas gasförsörjning måste vara robust vid stora världshändelser

Mål

- 30 Geopolitiska händelser fortsätter att hota säkerheten för Europas gasförsörjning. Vi kommer att vidta alla rimliga åtgärder inom vår kompetens för att trygga säkerheten för Europas gasförsörjning. En konkurrensutsatt, likvid, flexibel, diversifierad och gemensam europeisk grossistmarknad för naturgas väl sammanlänkad till olika uppströms källor, kommer att mest effektivt ge försörjningssäkerhet för Europa.

Förslag

- 31 Byrån har redan föreslagit att Europeiska kommissionen ska uppmana medlemsstater att analysera all eventuell sårbarhet i försörjningstryggheten (på nationell eller regional nivå som bedöms lämpligt) genom att använda scenarier och indikatorer (såsom de som identifieras i de stresstester som genomfördes av Europeiska kommissionen sommaren 2013, samt relevanta faktorer för försörjningstrygghet som vi har definierat i gasmålmodellen år 2011¹⁰). Som det framställs i den nya "European Energy Security Strategy", baserat på resultatet av denna bedömning, rekommenderar vi att det nationella, regionala och EU-nivå utvecklas åtgärder för att förebygga och mildra nödsituationer. Sådana åtgärder kan omfatta ökad tillgång till omvänd flödeskapacitet när det är lämpligt, skyldigheter för medlemsstater att infria alla avtalsenliga åtaganden mot leverantörer i andra länder vid nödsituationer, infrastrukturprojekt med försörjningsdiversifiering som mål, diversifiering av försörjningsvägar, användning av lagring och flytande naturgas och, möjligen, tillfällig användning av virtuella ledningar (till exempel vägtransport av flytande naturgas).
- 32 CEER kommer att föreslå åtgärder som ska vidtas för att främja en fullständig och effektiv användning av gaslagring som görs tillgängliga för transportörer så att de kan uppfylla balanseringskrav till en effektiv kostnad. Sådana åtgärder skulle kunna innefatta utveckling av lagringsprodukter som underlättar framväxande nya mönster för gas.
- 33 Byrån kommer att undersöka om det finns rättsliga hinder för integrering av gas från okonventionella källor på gasmarknaden, och lägga fram förslag för att ta bort de hinder som vi identifierar.

---

¹⁰ Gas är tillgängligt från minst 3 källor och ett RSI (Residual Supply Index) på mer än 110 % i 95 % av dagar per år, se CEER vision for a European gas target model. Conclusions paper, Ref: C11-GWG-82-03, den 1 december 2011.

2.3 Europas gasmarknad måste vara effektiv och mottaglig för framtida förändringar

Mål

34 Europeiska konsumenter ska kunna dra nytta av välintegrerade, konkurrensutsatta och likvida grossistgasmarknader genom förbättrad slutkundskonkurrens. I samband med minskad efterfrågan på gas, måste gassektorn vara mottaglig för konsumentkollektivets föränderliga behov och särskilt när det gäller förändringar genom miljöinitiativ. Mer specifikt:

- det ökade behovet av efterfrågefleksibilitet, inklusive från gaseldade kraftverk, för att komplettera ökade mängden periodisk förnybar elproduktion, och
- den potentiellt ökade användningen av flytande naturgas och komprimerad naturgas i transportsektorn.

Förslag

Grossistmarknader

35 Byrån föreslår att varje nationell tillsynsmyndighet granskar framsteg som gjorts för att utveckla full fungerande grossistmarknader baserat på ingångs-/utgångssystem för att underlätta utvecklingen av konkurrens och genomför en periodisk analys (vart tredje år, om inte mer frekventa granskningar motiveras av betydande marknadsutveckling) för att fastställa huruvida kunder i sina respektive medlemsstater är på marknader som uppfyller dessa kriterier.

36 För detta syfte kommer Byrån att finjustera gasmålsmodellens kriterier för att fånga, så exakt som möjligt, kärnan i en fullt fungerande marknad. Dessa kriterier ska försöka visa om "marknadsaktörers behov" uppfylls och om det finns en bredare "marknadshälsa" (t.ex. att marknadsaktörer behöver "forward curve"-likviditet, spännvidd för låga bud, en hälsosam och tålig gasmarknad som har hög leveranskonkurrens och ett flertal gasförsörjningskällor). Dessa kriterier bör användas som indikationer för att bedöma hur en grossistmarknad fungerar.

37 Om kriterierna för väl fungerande grossistmarknader inte är uppfyllda ska den nationella tillsynsmyndigheten bedöma om utvecklingen av marknaden/marknaderna utveckling rimligen kan förväntas att säkerställa att dessa kriterier uppfylls inom en fastställd period (3 år har föreslagits) eller om mer aktiva ingripanden krävs för att uppfylla det grundläggande målet att ge fördelarna med konkurrens till kunderna. I detta senare fall ska nationella tillsynsmyndigheter föreslå en plan som leder till att målkriteriet kan uppfyllas (inklusive möjligheten till regional marknadsintegrering, tillsammans med en omfattande kostnadsnyttoanalys). Byrån föreslår också att nationella tillsynsmyndigheter rapporterar periodiskt om genomförandet av sådana planer.

38 Det är viktigt att se till att hela processen är öppen, objektiv och inkluderande.

- 39 De åtgärder som enskilda länder kommer att behöva hantera kommer sannolikt att variera från fall till fall, men kan innefatta:
- marknadsfusion: fullständig fusion med en eller flera närliggande marknader, t.ex. balanseringszoner
  - handelsregion: delfusion med en eller flera närliggande marknader, (t.ex. balanseringszoner), och/eller
  - satellitmarknad: åtkomst till fördelarna med en närliggande "spot and forwards"-marknad (förutsatt att tillräcklig ledningskapacitet finns) genom att i stort sett "ansluta" sin egen gasmarknad vid en närliggande gasmarknad.

Gas/el interaktion

- 40 Byrån och nationella tillsynsmyndigheter kommer att övervaka nationella gastariffstrukturer inom ramen för nätkoden om regler avseende harmoniserad överföringstariffstruktur (under utveckling nu). I förekommande fall kommer granskningen undersöka om nationella gasnättariffstrukturer potentiellt snedvrider marknadssignaler som visar när det är effektivt att köra enskilda gaskraftverk. Vid behov kommer Byrån att lägga fram förslag för att åtgärda eventuella brister.
- 41 Byrån kommer vid behov att lägga fram förslag för att förbättra samarbetet mellan gas- och elsektorn, inklusive arrangemang där TSO:er för gas och el har ett närmare samarbete. Mer specifikt kommer Byrån att:
- göra en översyn av branschernas tidsgränser som tillämpas i organisationen av gas- och elmarknader innan och efter stängning för att undersöka om någon ändring av arrangemangen skulle förbättra samarbetet mellan de båda sektorerna
  - undersöka hur informations flöden kan förbättras, så att systemoperatörer och marknadsaktörer gynnas av mer punktlig information, och på så sätt säkerställa att alla parter förbättrar optimeringen av sina driftbeslut, och
  - undersöka potentialen för bättre samordning av andra områden, som tioåriga nätutvecklingsplaner (Ten Year Development Plans, TYNDP).

Nya användningsområden för gas

- 42 Steg för att förbättra luft- och vattenkvalitet, bland annat genom EU-lagstiftning, förväntas leda till nya användningsområden för gas vid både markbaserad och marin transport. Tillsynsmyndigheter kommer, inom sina ansvarsområden, arbeta för att reglerande åtgärder underlättar sådana nya användningsområden.
- 43 Tillsynsmyndigheter kommer att granska utveckling inom kraft-till-gas och annan teknik och kommer att ta bort alla onödiga regelhinder som har identifierats som undergräver den kommersiella lönsamheten för sådan teknik.
- 44 De nationella regleringsmyndigheterna, på nationell nivå och genom CEER, kommer (inom deras ansvarsområde) att uppmuntra konkurrens mellan energikällor genom att avlägsna hinder för en förlängning av gasdistributionsnätet till nya områden och kunder, så länge det är ekonomiskt effektivt att göra detta.

3. Konsumenter och slutkundsmarknader

I detta kapitel beskriver vi hur vi förväntar oss att slutkundsmarknaderna i Europa fungerar år 2025. Vi har identifierat en rad mål som ska fullföljas och lägger fram förslag för de åtgärder vi måste vidta för varje mål.

Europeiska slutkundsmarknader år 2025

Slutkundsmarknaderna för gas och el ska vara konkurrenskraftiga för att säkerställa att konsumenterna får alla fördelar med IEM. Konsumenterna bör ha en verklig möjlighet att välja en rad olika serviceerbjudanden. Konsumenterna kan sannolikt, på många marknader, debiteras baserat på dynamisk prissättning för sin konsumtion, vilket gör det möjligt för dem att hantera sin konsumtion på ett sätt minskar deras totala kostnader, så att kunder kan fortsätta få pålitlig och prisvärd energiförsörjning när de behöver den. Konsumenter kommer också alltmer att bli elproducenter. Konsumenter kommer att kunna använda ny smart teknik för att hantera sin energikonsumtion och produktion, eller kan välja att engagera tjänsteleverantörer för att hantera sitt gränssnitt till energimarknaden, vilket kommer att förenkla processen för kunders involvering och val. Dessa tjänsteleverantörer kan erbjuda ett utbud av energitjänster, men kan också erbjuda icke-energitjänster (som byggnadssäkerhet, internet- och telekommunikation) till konsumenter, vissa av dessa kanske förlitar sig på energibaserad infrastruktur för sina behov. Konsumenterna måste informeras korrekt, samt skyddas och stärkas, om de ska kunna göra medvetna val. Slutkundsmarknader ska vara helt öppna för nya marknadsaktörer från andra medlemsstater och så långt som möjligt integreras över nationsgränserna.

Rättsliga delar

3.1 Fördelarna med IEM kommer att överföras till konsumenter genom att konkurrenskraftiga nationella slutkundsmarknader etableras

Bakgrund

45 Det tredje paketet¹¹ ger nationella tillsynsmyndigheter ansvar för att övervaka: nivån och effektiviteten av marknadsöppnande och konkurrens på grossist- (inklusive

---

¹¹ Termen "Tredje paketet" ("Third Package") hänvisar gemensamt till: Europaparlamentets och Rådets Direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel och om upphävande av förordning (EG) nr 1228/2003 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten och om upphävande av förordning (EG) nr 1775/2005, och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 713/2009 av den 13 juli 2009 om inrättande av en byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter.

elbörser) och slutkundsnivåer; priser för hushållskunder, inklusive system för förskotts betalning; byteskostnader, urkopplingspraxis; avgifter för, och för utförandet av, underhållstjänster; klagomål från hushållskunder; och, eventuell snedvridning eller begränsning av konkurrensen. Nationella tillsynsmyndigheter är skyldiga att tillhandahålla all relevant information och skicka alla ärenden som har identifierats till behöriga konkurrensmyndigheter och därigenom säkerställa, tillsammans med andra relevanta myndigheter, att konsumentskyddsåtgärder, bland annat de som anges i det tredje paketet, är effektiva och tillämpade.

Mål

- 46 Vårt bredare och mer ambitiösa mål förblir att införa en fullt fungerande inre marknad. Viktiga delar av detta mål är redan på plats genom det tredje paketet och tidigare lagstiftning som måste införlivas helt. I avsaknad av ett helt integrerat marknadsramverk är vårt mål välfungerade slutkundsenergimarknader på åtminstone nationell nivå som ska leverera pålitliga, prisvärda och lättanvända tjänster som skyddar och stärker kunder (RASP-principerna som fastlagts i CEER-BEUC 2020 Vision¹² – närmare bestämt pålitlighet, prisvärdhet, enkelhet, och skydd samt stärkt ställning. Slutkundsmarknader för energi i varje medlemsstat ska vara öppna för nya instieg på tillgångssidan för att uppmuntra konkurrens.

Förslag

Etablering av konkurrensutsatta slutkundsmarknader

- 47 CEER kommer att fastställa gemensamma kriterier för en väl fungerande slutkundsmarknad och utveckla en färdplan som syftar till att säkra konkurrenskraftiga, pålitliga och innovativa slutkundsmarknader till förmån för konsumenterna år 2025. Färdplanen kommer att ta hänsyn till de olika stadierna av medlemsstaternas nuvarande utvecklingsnivå på slutkundsmarknaden.
- 48 CEER kommer att etablera ett antal nyckelfunktioner för slutkundsmarknadens utformning, med hänsyn till nationella strukturella skillnader, för att ge lika villkor för leverantörer, energiaggregatorer och andra konkurrerande tjänsteleverantörer. Utformningen kommer att:
- fastställa en tydlig linje mellan konkurrensutsatta och reglerade tjänster för att klargöra rollerna för intressenter som DSO:er, andra reglerade enheter (t.ex. TSO:er), datahubboperatörer och återförsäljare. Detta kompletterar vårt arbete med DSO:er (som beskrivs i kapitel 4),
  - klargöra gränssnittet mellan tjänsteleverantörer och kunder för avgörande processer som leverantörsbyte, fakturering, anslutning, avslutande och underhåll. Vi kommer att använda en kundfokuserad strategi vid detta arbete,
  - och se till att sårbara kunder inte missgynnas eller förbises.

---

¹² CEER-BEUC (2012), A 2020 Vision for Europe's Energy Customers A Joint Statement - 12 November 2012

- 49 CEER föreslås undersöka omfattningen av potentialen för integrering av slutkundsmarknaden på både regional och europeisk nivå.

Uppmuntrande av att nya energileverantörer etablerar sig, även från andra medlemsstater

- 50 CEER kommer att identifiera en uppsättning minimistandarder (t.ex. för leverantörslicenser, för DSO/leverantörskontrakt och för utbyte av kunddata) för att undanröja marknadshinder och underlätta för nya leverantörer, omfattande även från andra medlemsstater, på nya nationella slutkundsmarknader.
- 51 Reglerade slutanvändarpriser är inte kompatibla med målet att etablera liberala och konkurrensutsatta slutkundsmarknader. Därför kommer CEER att utvecklattillvägagångssätt, baserat på erfarenhet från nationell nivå, om de strategier som ska användas för att underlätta utfasningen av reglerade slutanvändarpriser, så snart som det är praktiskt möjligt, samtidigt som det säkerställs att kunder har ett ordentligt skydd där konkurrensen ännu inte är effektiv.
- 52 Europeiska energitillsynsmyndigheter kommer att fortsätta genomföra effektiv marknadsövervakning (även när det gäller relationen mellan grossist- och slutkundspriser) för att identifiera snedvridningar av marknaden som hindrar konkurrensutvecklingen. Resultaten kommer att presenteras i Byråns årliga Market Monitoring Report (som CEER bidrar till). Där vi identifierar särskilda problem kommer vi att utveckla lösningar med hjälp av rättsliga verktyg, för att öppna slutkundsmarknader i samarbete med nationella konkurrensmyndigheter.

3.2 Konsumenter ska få förmåga att engagera sig effektivt på energimarknader och i utvecklingen av marknadsregler

Mål

- 53 Genom att smart teknik införs och utvecklingen av DSR kommer konsumenter få möjligheter att engagera sig mer direkt och enkelt i styrningen av energimarknader och särskilt elmarknaden. Det kommer att vara nödvändigt att upprätta ett lämpligt ramverk för att uppmuntra konsumenter, framförallt småföretagare och hushållskonsumenter, att engagera sig helt i energimarknader, även när det gäller utvecklingen av marknadsregler, och att få inflytande så att deras bidrag får en betydande effekt. Vi kommer att vidareutveckla CEER-BEUC 2020 Vision, och tillämpningen av den, och RASP-principerna som vi förväntar oss påverkar mindre konsumenter mest.

Förslag

Ge konsumenter mer förmåga att engagera sig aktivt på energimarknaden

- 54 CEER kommer att upprätta en verktygslåda för god sedvana för att uppmuntra och ge EU:s konsumenter förmåga att delta fullt ut på energimarknaden. Detta kommer att innefatta:

- hur konsumenter bäst kan informeras om användning av ny teknik för att hantera sina energikonsumtionsmönster, hur man bäst kommer åt data, och om de nya tjänster som erbjuds av leverantörer
  - tillhandahållande av information om nya kommande möjligheter, som mikroproduktion och deltagande från efterfrågesidan
  - tillhandahållande av information om de potentiella ekonomiska fördelarna med aktivt deltagande på energimarknader, och
  - undersökande av de potentiella fördelarna med en mer samordnad strategi för smart teknik.
- 55 CEER kommer att ta fram en färdplan för säkra och pålitliga leverantörsbyten inom 24 timmar, senast 2025, om inte kostnads- och intäktsanalysen är negativ. Färdigställande av färdplanen kan kräva förändringar i EU:s lagstiftning.
- 56 CEER kommer att föreslå metoder för att möjliggöra för energikonsumenter att enkelt kunna jämföra de erbjudanden som finns på marknaden. Vi kommer att lägga fram förslag på harmoniserade definitioner av kostnadskomponenterna på fakturor för att underlätta detta. Vi kommer att undersöka hur presentationer av erbjudanden innan avtal kan standardiseras och huruvida en sammanfattning av de viktigaste avtalsvillkoren kan tillhandahållas till konsumenter på ett koncist och enkelt språk vid sidan av kontraktet. Vi kommer att försöka införa en skyldighet så att slutkunder har rätt att få en enda faktura som tillhandahålls av en marknadsaktör (kundens huvudkontakt) som omfattar distribution och energiförsörjning.

Engagera kunder att delta i utvecklingen av energimarknadsregler

- 57 CEER kommer att föreslå åtgärder för att ge kunder möjlighet att delta effektivt i processen för utveckling av marknadsregler och, där det är lämpligt, vid samrådsprocesserna som genomförs innan regelbeslut. Dessa åtgärder, som återspeglas i kapitel 5, är specifikt:
- Byrån, CEER och, när det är lämpligt, nationella tillsynsmyndigheter kommer att stärka kundernas deltagande genom att etablera intressentpaneler som omfattar representanter från konsumentorganisationer, som får ge synpunkter på en strategisk nivå om framtida marknadsutvecklingar. Syftet med dessa paneler är att tillhandahålla plattformar som innefattar intressenter på ett holistiskt sätt om framtida marknadsutvecklingar i alla segment och sektorer på marknaden
  - vi kommer också fortsätta med och förbättra vår nuvarande praxis att involvera intressenter (bland annat genom att inrätta panelen) i specifika frågor, och
  - vi kommer att undersöka möjligheten att etablera effektiv representation för småkonsumenters organisationer genom offentligt ekonomiskt stöd för sakkunniga. Europeiska kommissionen bör överväga att anta en liknande modell.

3.3 Regelverk för att skydda konsumenter bör tillämpas på ett lämpligt sätt och endast vid behov

Mål

58 CEER kommer att intensifiera sina ansträngningar att säkerställa att konsumenter har ett ordentligt skydd på slutkundsmarknaden under hela årtiondet fram till 2025.

Förslag

59 CEER kommer att utveckla principerna i CEER-BEUC 2020 Visionen genom att:

- lägga fram förslag som gör det möjligt för sårbara kunder att få samma fördelar av marknaden som icke sårbara kunder
- utfärda gemensamma standarder för innehåll, format och utbyte av kunddata mellan datainnehavaren och kommersiella organisationer, och säkerställa att de genomförs. På detta sätt kommer återförsäljare att kunna erbjuda kommersiella erbjudanden till kunder och kunddata kommer att vara ordentligt skyddade
- vidareutveckla CEER:s benchmarkingarbete för att identifiera bästa sedvana för minimigaranterade tjänstestandarder som ska tillhandahållas till konsumenter av DSO:er och leverantörer, och
- granska den potentiella effekten på konsumenterna genom utveckling av nya tjänster (t.ex. de som rör DSR) och, om nödvändigt, lägga fram förslag till Europeiska kommissionen om införande av lämpliga konsumentskyddsbestämmelser.

4. Distributionssystemoperatörer

I detta kapitel beskrivs rollen som vi förväntar oss att distributionssystemoperatörer (DSO:er) har på den utvecklade inre energimarknaden år 2025. Vi förväntar oss att de mest betydande förändringarna kommer påverka DSO:er för el. Vi har identifierat en rad mål för att underlätta för DSO:er att ta på sig rollen som vi anser att de kommer behöva ha, och lägger fram våra förslag för de åtgärder som vi måste vidta för varje mål.

DSO:ers roll år 2025

DSO:er måste vara marknadsneutrala marknadsfrämjare vid genomförandet av sina huvudfunktioner, för att möjliggöra utveckling av nya marknadsbaserade tjänster till konsumenterna av tredje part. DSO:ers roll som unmarknadsfrämjare måste överensstämma med deras ansvar att garantera säker systemdrift. DSO:er får använda smarta nätlösningar för att effektivt hantera de mycket större inflytandet av produktion (särskilt lågkoldioxidteknik, inklusive förnybar produktion) som är anslutna till distributionsnäten till lägsta kostnad. DSO:er kommer att behöva hantera sina nättaktivt. Som ett resultat av detta kommer det också behövas mer samordning mellan DSO:er och TSO:er i nätoperativa frågor. DSO:er ska stärka driftsäkerheten mot befintliga och nya hot mot försörjningstryggheten, inklusive cybersäkerhetshot. Parallellt med detta bör DSO:er säkerställa att konsumenters datasekretess bibehålls. Samtidigt kan DSO:er också behöva anpassa sina nät för att möta nya behov, som behov av laddningsstationer för elbilar och tankställen för komprimerad naturgas.

Regleringsförslag

4.1 Befintliga regleringskrav i det tredje paketet måste genomföras fullt ut och övervakas effektivt

Mål

60 Icke-diskriminerande tillgång till distributionsnätet är avgörande för nedströmstillgång för kunder på slutkundsnivå. Utrymmet för diskriminering avseende tillgång och investeringar från tredje part är dock för närvarande mindre betydelsefullt på distributionsnivån än på överföringsnivån. Dessutom krävdes rättslig och funktionell åtskillnad av DSO:er i direktiv 2003/54/EG endast från den 1 juli 2007 och dess effekter på den inre elmarknaden ska fortfarande helt utvärderas. De regler om rättslig och funktionell åtskillnad som finns för närvarande kan leda till effektiv åtskillnad, förutsatt att de genomförs korrekt och övervakas noggrant.

Förslag

61 CEER kommer att fortsätta att övervaka vertikalt integrerade DSO:ers aktiviteter avseende deras inflytande på konkurrensutvecklingen, särskilt i förhållande till hushåll och små kommersiella konsumenter, för att underlätta lika villkor på

slutkundsnivå. Lämpligheten i befintliga regler om verksamhetsåtskillnad kommer att bedömas mot DSO:ers föränderliga roll.

4.2 Nya tjänster för konsumenter kommer att växa fram i det utrymme som DSO:er upptar nu, särskilt i förhållande till el. För att underlätta utveckling av sådana nya tjänster för konsumenter, måste DSO:ernas huvudsakliga roll klargöras.

Mål

62 Nya tjänster kommer att framträda som gör det möjligt för kunderna att engagera sig mer fullständigt och effektivt i energimarknaden. Dessa tjänster kan avse efterfrågesidans energihantering eller andra energitjänster och kan kopplas till andra tjänster än energi. Dessa nya marknader ska inte blockeras av befintliga energiaktörer och särskilt inte av aktiviteter som genomförs av befintliga DSO:er med monopol. I detta avseende måste bestämmelser om åtskillnad respekteras. DSO:er får använda smarta nätlösningen, inklusive flexibilitetstjänster, för att optimera den effektiva driften av nätet i slutändan till förmån till konsumenterna. Regelramverket ska göra det möjligt att införa nya tjänster och effektivt samarbete mellan marknadsaktörer, inklusive DSO:er och ska underlätta utveckling av effektiva nätlösningar, inklusive smarta nät.

Förslag

- 63 Även om den nationella situationen för DSO:er är mycket varierande¹³, kommer CEER att fastställa ett ramverk för identifiering av huvudfunktioner för DSO:er som kommer att underlätta utveckling av potentiellt konkurrenskraftiga tjänster inom områden nära deras huvudsakliga roller.
- 64 CEER kommer att utveckla en "verktygslådestrategi" för regleringen av DSO:er, som ska antas flexibelt i förhållande till nationellt rådande villkor, inklusive en uppsättning konsekventa alternativ som garanterar en tillräcklig nivå för verksamhetsåtskillnad av huvudfunktioner för DSO:er från potentiellt konkurrenskraftiga aktiviteter.

---

¹³ Dessa relateras, t.ex., till: storlek (antal kunder), verk samma spänningsnivåer (el) och trycknivåer (gas), direkt eller indirekt anslutning till överföringsnät, mättningsverksamhet och datahantering som tilldelats till DSO eller till självständiga operatörer, nätautomatisering, och RES-nivå och distribuerad produktionsinverkan.

4.3 Nya utmaningar, bland annat högre andel av distributionsansluten produktion och utbyggnad av smart teknik, kommer att kräva att DSO:er är lyhörda och innovativa för att säkerställa effektiv nätutveckling och drift. DSO:er kan använda smart nätteknik och ny innovativ teknik för att anpassa sig till den föränderliga miljön till lägsta kostnad för konsumenten.

Mål

- 65 Rättsliga incitament och andra styrmekanismer kan övervägas, i förekommande fall, för att uppmuntra DSO:er att möta nya utmaningar och möjligheter och för att underlätta innovation och forskning och utveckling. Distributionstariffstrukturer kommer att granskas för att garantera effektiv användning av distributionsnät, bland annat genom bedömningar av om kostnaderna som läggs på nät vid tidpunkter för maximal användning ska återspeglas i tarifferna.

Förslag

- 66 CEER kommer att identifiera och dela med sig av exempel på bra sedvana avseende distributionsnätstariffsstrukturer för att effektivisera utvecklingen och förbättra driften av dessa nät till fördel för konsumenter. Förekommande nättariffstrukturer och -system (t.ex. för egen förbrukning och stora industrikonsumenter) borde inte hindra effektiva prissignaler på grossist- och slutkundsnivåerna. Vid tillhandahållandet av tjänsten behöver enkelhet garanteras för slutkonsumenter tillsammans med lämpliga skyddsnivåer.
- 67 CEER kommer att utveckla riktlinjer för god sedvana för stimulansprogram (inklusive, men inte begränsat till, "outputbaserade") för att främja effektiv innovation från DSO:er inom områden som smarta nät, och kommer att fortsätta att granska regleringsmetoder för att hjälpa användning av ny teknologi och ny teknik, och för att effektivt främja forskning och utveckling, och kommer att identifiera och dela med sig av god sedvana.

4.4 Mer aktiv kontroll av distributionsnät kommer att leda till ett behov av större samordning mellan TSO:er och DSO:er

Mål

- 68 Samarbetet mellan DSO:er och TSO:n måste vara effektiv eftersom kravet på aktiv näthantering av DSO:er ökar som ett resultat av mer distribuerad produktion och DSR.

Förslag

CEER kommer att utveckla rekommendationer för att klargöra TSO:ers och DSO:ers roller och ansvar, för att stärka samarbetet och utbytet av tekniska data mellan dem, samt mellan DSO:er (både inom gas- och elsektorn). Hanteringen av data i förhållande till

marknadsaktörer behandlas i kapitel 1, medan konsumentskyddsaspekterna av denna fråga behandlas i kapitel 3.

5. Styrning

I detta kapitel behandlar vi beslutsprocesserna, det övergripande regelramverket och samarbetsarrangemangen som är centrala för utvecklingen av IEM. Det är avgörande att de förblir ändamålsenliga under perioden fram till 2025. Vi har därför identifierat en rad mål som vi behöver fullfölja om styrformerna för IEM ska fungera effektivt. Vi lägger fram förslag på de åtgärder som ska vidtas för varje mål.

Utvecklandet av IEM år 2025

För att vara effektiv måste IEM vara dynamisk och fortsätta utvecklas som svar på nya tekniska och politiska utvecklingar såväl som konsumentkrav. Alla energikonsumenter, inklusive hushålls- och småföretagskonsumenter, bör ha en aktiv roll vid beslut som rör den framtida utvecklingen av IEM på lika villkor som industriintressenter.

Byrån kommer att uppmanas att spela en större roll i en mer europeiserad energisektor. Dess styrning speglar redan olika kontrollmekanismer och kompetensfördelningar som fastställdes i det tredje paketet. Dessa är utformade för att garantera ansvarighet och öppenhet, för att skydda allmänintresset, och för att ta hänsyn till nationella särdrag vid beslut som behövs för att uppnå IEM. Dessa kontrollmekanismer och kompetensfördelningar uppnås på flera olika sätt: genom de respektive rollerna för Byråns direktör och dess tre styrelser, genom inrättandet av Byråns regler och budget genom EU-processerna, genom rätten för alla parter att överklaga beslut, och de bredare kraven på öppenhet och ansvarighet. Allt eftersom regelramverket för IEM utvecklas är det viktigt att dessa kompetensfördelningar upprätthålls och att Byråns oberoende bevaras.

Den ökade integreringen av Europas energimarknader kommer också att ge ENTSO:erna ökat ansvar. Följaktligen kommer förbättringar av styrmekanismer för dessa organ att behövas, för att garantera deras öppenhet och ansvarighet. Allt eftersom ramverket som fastställdes i det tredje paketet utvecklas, kommer en proportionerlig justering av de nuvarande arrangemangen (vid behov genom ytterligare lagstiftning) låta dessa organisationer fortsätta åtnjuta tillit från industrins intressenter och konsumenter.

Nytabletrade organ som uppmanas att utföra viktiga funktioner i IEM bör också vara föremål för lämplig rättslig tillsyn.

Europeiska kommissionen ska överväga hur man bäst kan tillämpa kontrollmekanismer och kompetensfördelning för ENTSO:erna på ett liknande sätt som de som gäller för Byrån, eftersom de också mycket sannolikt kommer att ha viktiga och växande offentliga intressen på europeisk nivå.

Vi måste också säkerställa att IEM effektivt kan samverka med Europas energihandelspartners och att de länder som har åtagit sig att genomföra EU:s *rättsordning* för energi får tillräckligt stöd.

Rättsliga delar

5.1 Energikonsumenterna, särskilt mindre konsumenter, behöver få möjlighet att delta så aktivt som möjligt i samrådsprocesser om den framtida utvecklingen av IEM

Mål

69 Vi kommer att identifiera metoder (i förekommande fall med Europeiska kommissionen) för att möta utmaningen för organisationer som representerar mindre konsumenter att engagera sig i och påverka processerna för att hantera marknadsutvecklingar.

Förslag

70 Även om vi kommer att fortsätta med och förbättra vårt nuvarande arbete med att involvera intressenter (bland annat genom att utveckla befintliga och etablera nya paneler) i specifika frågor, kommer Byrån, CEER, och i förekommande fall nationella tillsynsmyndigheter att stärka konsumenterna och andra intressenters engagemang genom att etablera intressentpaneler, med bland annat representanter för konsumentorganisationer, för att ge synpunkter på en strategisk nivå om framtida marknadsutvecklingar. Syftet med dessa paneler är att tillhandahålla plattformar som engagerar intressenter på ett holistiskt sätt om framtida marknadsutvecklingar i alla segment och sektorer på marknaden.

71 Vi rekommenderar att Europeiska kommissionen själv också överväger att etablera effektiv representation för småkonsumentorganisationer. En möjlighet som är värd att undersöka är att tillhandahålla begränsade medel till vissa representativa konsumentorganisationer så att de kan anlita sakkunniga rådgivare som kan engagera sig mer effektivt på en teknisk nivå i våra intressentpaneler, offentliga samråd och debatter för att främja konsumentens synpunkter (se också kapitel 3).

5.2 Byrån ger en viktig plattform för att stärka nationella tillsynsmyndigheters samarbete och samordning, bland annat genom sin Tillsynsnämnd som samlar alla EU:s (och potentiellt tredjeländers) nationella tillsynsmyndigheter

Mål

72 Byråns roll i framtiden kommer att utvecklas som svar på ytterligare marknadsintegration och som ett resultat av den fortsatta utvecklingen av europeisk energipolitik. Byrån bör fortsätta ha två nyckelroller: för det första, att övervaka effektivt det europeiska regelramverket, och att se till EU-organens aktiviteter (ENTSO:er och andra nystartade organ) uppfyller sina lagstadgade skyldigheter att undvika alla "luckor i lagstiftningen" (vilket diskuteras nedan) och för det andra, att stödja samarbetet mellan nationella tillsynsmyndigheter och underlätta samordningen av deras åtgärder på Europeanivå för att de ska kunna svara mot takten på marknadsintegration till 2025.

Förslag

- 73 Byrån kommer att utveckla specifika mekanismer för att ytterligare förbättra samarbetet mellan nationella tillsynsmyndigheter. Detta kan också omfatta förslag till lagändringar för att ge Byrån befogenheter att anta beslut om att direkt godkänna rättsligt bindande instrument vid EU-omfattande förslag.

5.3 ENTSO:erna kommer att få en allt viktigare roll vid utveckling av marknadsregleringar när marknaderna integreras. Följaktligen kan ENTSO:ernas ansvarighet och öppenhet behöva förbättras för att behålla intressenternas förtroende.

Bakgrund

- 74 Båda ENTSO:erna har uppnått goda resultat sedan de etablerades genom det tredje paketet. De kommer sannolikt att ha en större roll vid styrningen av IEM i flera avseenden. De kommer att: formulera förslag och villkor eller metoder, som är avgörande för genomförandet av nätkoder och kommissionens riktlinjer; övervaka genomförandet av själva koderna och riktlinjerna, många av dessa antas snart; genomföra planering av europeiska nät, inklusive utvecklingen av TYNDP, som är ett avgörande instrument för att välja ut projekt av gemensamt intresse; och, förbereda sommar och vinterrapporter om produktionskapacitet och utsikter för tillgång som har allt större betydelse. Det finns också en möjlighet att ENTSO:erna får en viktigt och potentiellt fördelaktig teknisk roll vid utveckling och utvärdering av ändringsförslag av nätkoder och av dokument som är subsidiära till kommissionens riktlinjer. Vi noterar att ENTSO:ernas växande roll åtföljs av den ökande rollen för deras medlems-TSO:er vid styrningen av IEM, bland annat genom inrättande av frivilliga samarbetsorgan som kan sträcka sig över flera gränser.
- 75 Även om de nationella tillsynsmyndigheterna utövar tillsyn över enskilda TSO:er är inte ENTSO:erna föremål för liknande tillsyn¹⁴. De nuvarande arrangemangen för tillsynsöversikt genom Byrån begränsas till övervakning och att avge yttranden som inte är bindande till sin natur och därför är ENTSO:erna inte skyldiga att följa dem. Mot denna bakgrund anser vi att, på samma sätt som nationella TSO:er regleras av nationella tillsynsmyndigheter, ska Byrån ha effektiv tillsyn över ENTSO:erna avseende deras EU-vida aktiviteter. Dessa tillsynsarrangemang bör säkerställa att det europeiska allmänintresset tjänas på korrekt sätt och att ENTSO:ernas verksamhet genomförs på ett effektivt och öppet sätt. Detta kan vara av viss betydelse när vissa medlemmar i ENTSO:erna, trots att de regleras nationellt, (oundvikligen) drivs av legitima skyldigheter mot sina egna aktieägare. Eftersom ENTSO:erna, i likhet med nationella TSO:er inte utsätts för konkurrens avseende deras kostnader, anser vi att

---

¹⁴ Nationella tillsynsmyndigheter är skyldiga att säkerställa efterlevnad för TSO:er, och när det är relevant, systemägare, samt alla el- och gasprojekt, med sina skyldigheter enligt lagstiftningen i tredje paketet (Third Package). Byrån har tillsyn, enligt det nuvarande ramverket, över utförandet av uppgifter som nämns i artikel 8(1), (2) och (3) i ENTSOs for Electricity och för gasrapporter till kommissionen. Byrån kan endast avge yttranden och rekommendationer till ENTSO:erna men inte bindande beslut.

det är viktigt att det finns en viss tillsyn på europeisk nivå för att uppmuntra effektivitet till förmån för Europas energikonsumenter.

Mål

- 76 Att öka graden av reglerad tillsyn av ENTSO:erna med tanke på den sannolika större roll de kommer att ha på europeisk nivå.

Förslag

- 77 Med tanke på den alltmer centrala roll som ENTSO:erna får i det europeiska styrande strukturer bör Europeiska kommissionen överväga om ny lagstiftning är nödvändig för att säkerställa att de är föremål för lämplig kontrollmekanismer och kompetensfördelning, och att det finns effektivt reglerad tillsyn avseende ENTSO:ernas nya roll för att säkerställa fullgörande av deras roll i Europa för slutförande och driftsättning av IEM. Vissa förslag beskrivs nedan och Byrån kommer att vidareutveckla detaljerade råd till Europeiska kommissionen till slutet av 2015. Dessa kommer att ta hänsyn till Europeiska kommissionens kommande energimarknads- och slutkundsmarknadskommunikationer samt Europeiska kommissionens rapport om den planerade bedömningen av Byrån.
- 78 Byrån övervakar, enligt det nuvarande ramverket, genomförandet av vissa av ENTSO:ernas uppgifter och rapporter till kommissionen. I detta avseende kan Byrån endast utfärda icke-bindande yttranden och rekommendationer till ENTSO:erna. Starkare tillsyn för Byrån (till exempel möjlighet att utfärda bindande beslut, där detta är lämpligt och proportionerligt, avseende ENTSO:erna huvuduppgifter) ska säkerställa ENTSO:ernas ansvar i samband med utvecklingen och implementeringen av riktlinjer, nätkoder och TYDNP är föremål för lämplig rättsliggranskning på EU-nivå tillsammans med tillräckliga krav på öppenhet. Vid utveckling av sina detaljerade råd till Europeiska kommissionen kommer Byrån att undersöka ett antal aspekter av ENTSO:ernas verksamhet och uppgifter, inklusive: stadgar; arbetsordning; arbetsprogram, och hur dessa förhåller sig till deras budget och utgifter; och processen för utveckling av TYDNP (inte minst med tanke på dess betydelse i förhållande till den nya TEN-E-regeln och i PCI-urvalsprocessen) samt i fråga om implementeringen av nätkoderna.
- 79 Att stärka Byrån på detta sätt skulle kräva ny lagstiftning.

5.4 Ökat samarbete mellan gas- och elnäten tyder på att ett ökat samarbete mellan ENTSO:erna behövs

Mål

- 80 Det ökade samarbetet mellan el- och gassektorn ska återspeglas i institutionaliserat samarbete mellan ENTSO:erna vid genomförandet av deras uppgifter. Detta skulle kunna omfatta, i förekommande fall, utvecklingen och genomförandet nätkoder och genomförande av nätplanering över de europeiska näten baserat på korrekta prognoser och analyser.

Förslag

- 81 EU-kommission bör kräva en förstärkning och, om nödvändigt, utarbeta lagstiftning för att förstärka, samarbetet mellan ENTSO-E och ENTSO-G.

5.5 Styrningen av energirelaterade riktlinjer ska följa strategin som redan har fastställts genom det tredje paketet**Mål**

- 82 Kommissionen meddelade vid det senaste Florens Forum att vissa befintliga och framtida nätkoder kommer att antas som riktlinjer. Den första nätkoden som påverkas på detta sätt är Capacity Allocation Congestion Management (CACM) som nu kommer att föreslås som en riktlinje. Dessa och andra riktlinjer kräver att viktiga kompletterande instrument utvecklas i ett senare skede och att de bör ha bindande verkan. Vårt mål är att rollen oberoende reglering (och följaktligen Byråns roll) bibehålls och processen för antagande av alla kompletterande instrument är så effektiv som möjligt.

Förslag

- 83 Avseende godkännandet av bindande kompletterande instrument vid EU-omfattande förslag som förberetts enligt framtida riktlinjer, rekommenderas det att Europeiska kommissionen överväger att föreslå ny lagstiftning så att Byrån kan få befogenheter att fatta beslut direkt och inte bara i de fall där alla nationella tillsynsmyndigheter inte kan enas. Denna mekanism bör utvecklas med klarhet om ansvarsfördelningen mellan tillsynsorgan (för att undvika dubbelarbete och säkerställa att beslut fattas av behörig myndighet) och med vederbörlig hänsyn till det europeiska rättsordningen och subsidiaritet. Som i andra delar av samarbetet mellan nationella tillsynsmyndigheter enligt det tredje paketet, bör beslut från Byrån om sådana kompletterande instrument i alla fall vara föremål för ett positivt yttrande från dess tillsynsstyrelse, som består av representanter från nationella tillsynsmyndigheter i EU. Detta förfarande innebär att både det europeiska intresset och nationella särdrag beaktas på lämpligt sätt.
- 84 Bruket att införliva styrningsaspekter i enskilda riktlinjer kan inte hantera processen för utvecklingen och den inledande utformningen av varje riktlinje, och visar på risken för att olika förhållanden kommer att finnas för olika riktlinjer. Det rekommenderas att kommissionen överväger att föreslå en fristående riktlinje om styrning för att fastställa tydliga gemensamma regler för alla riktlinjer som rör energireglering, bland annat med avseende på deras utveckling, inledande utarbetande och modifiering. Processen bör tillämpas som det anges i det tredje paketet avseende nätkoder.

5.6 Ett antal andra organ kommer att ha viktiga ansvarsområden som är nödvändiga för IEM:s verksamhet och dessa viktiga funktioner ska vara föremål för lämpliga och effektiva tillsynsnivåer

Mål

85 Ett antal nya organ har grundats som del av genomförandet av det tredje paketet (dvs. efter inrättandet av Byrån och dess huvudsakliga ansvarsområden som beskrivs i förordningen vid inrättandet)¹⁵). Dessa organ får avgörande funktioner eller monopolfunktioner att utföra på den gemensamma energimarknaden. Även om normala konkurrensregler kommer att gälla för dessa organ behöver en lämplig reglerad tillsyn av dem säkerställas. För närvarande gäller detta nominerade elmarknadsoperatörer (NEMO:er), regionala TSO-samarbetsorgan och potentiella europeiska el- och gaskapacitetsorgan för tilldelning, t.ex. PRISMA European Capacity Platform.

Förslag

Övervakning av organ med viktiga EU-funktioner som är monopol

86 NEMO:er, som är kopplade till CACM-riktlinjerna, är exempel på organ med viktiga monopolfunktioner. Utkastet till delen Styrning i CACM-riktlinjerna innebär ett omfattande ramverk för reglerad övervakning NEMO:erna. Detta är i stort sett i linje med det offentliga samråd som organiserades av EU-kommissionen om "dagen innan"-marknadskoppling¹⁶, och i synnerhet om deras monopolfunktioner. Det rekommenderas att detta ramverk slutgiltigt antas, implementeras och testas så snart som möjligt. Byrån kommer att genomföra en djupgående utvärdering av effektiviteten i detta ramverk, två år efter att riktlinjerna trädde i kraft, och lägga fram rekommendationer till Europeiska kommissionen.

87 Om det står klart att denna modell inte är ändamålsenlig skulle andra strukturella lösningar behöva undersökas, förmodligen med större åtskillnad mellan monopolistiska och potentiellt konkurrensutsatta aktiviteter. I detta fall kommer Byrån att lägga fram konstruktiva förslag om hur man bäst kan uppnå detta.

88 Dessutom finns det för närvarande inget klart och tydligt ramverk för regelövervakning av obligatoriska EU TSO-organ, som t.ex. den framtida EU-fördelningsplattformen (EU Allocation Platform) som förutses i nätkoden Forward Capacity Allocation. Dessa organ härleds från sina deltagande TSO:er, som har slutgiltigt ansvar och skyldigheter för de åtgärder och tjänster som utförs av dessa enheter. Men, med tanke på deras EU-omfattande roll rekommenderar vi att de ska stå under Byråns reglerade övervakning, baserat på en specifik styrningsriktlinje från

---

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 713/2009 av den 13 juli 2009 om inrättande av en byrå för samarbete mellan energireglermyndigheter

¹⁶ Public consultation on the governance framework for the European day-ahead market coupling, European Commission, 28 November 2011:

http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/consultations/20120229_market_coupling_en.htm

Europeiska kommissionen som fastställer ett klart och tydligt ramverk för deras aktiviteter i samband med IEM.

- 89 En liknande strategi skulle kunna tillämpas för regionala frivilliga TSO-samarbetsorgan som Capacity Allocating Service Company (CASC), Central Allocation Office (CAO) eller Coordination of Electricity System Operators (Coreso) i den utsträckning att de har funktioner som behöver regleras.

Övervakning av organ med avgörande EU-funktioner som inte är naturliga monopol

- 90 Organ med viktiga EU-funktioner, som inte är naturliga monopol, är föremål för normala konkurrensregler, även i de fall när de har en dominerande ställning. Emellertid kan konkurrensrätten vara mindre effektiv när det bara finns en aktör på den relevanta marknaden. Därför rekommenderar vi att ett regelverk med ramar för deras verksamhet och beteende skapas och att Byrån genomför föregripande tillsyn i de fall där konkurrenslagstiftningen inte är effektiv och där det inte finns några förutsägbara utsikter om att konkurrens kommer att utvecklas.
- 91 Detta avser till exempel europeiska gaskapacitetsplattformar som är ett viktigt steg mot genomförandet av gasnät-koden Capacity Allocation Mechanism (CACM). Samtidigt som ingen har ett juridiskt monopol, är PRISMA den stora inkörsporten för transportörer att få tillgång till gasöverföringsnätet och för att köpa kapacitet, även om andra kunde utvecklas. PRISMA har därmed potential att *de facto* bli en monopolplattform. En liknande situation kan finnas avseende andra enheter som TSO-aktiviteter kan överföras till, såsom de som förutses i gasnät-koden för balansering.

5.7 EU:s strategi för energimarknaden når bortom medlemsstaters gränser på grund av globaliseringen av grossistmarknaden för energi och som ett resultat av samarbete med våra närliggande grannar. Formella samarbetskonstellationer mellan europeiska organ och tredjeländer måste motsvara denna utveckling.

- 92 När den europeiska energimarknaden expanderar bortom EU:s gränser är det viktigt att se till att våra marknader samarbetar effektivt med våra grannars marknader och andra energihandelspartners. Särskild uppmärksamhet måste ägnas de länder som åtar sig att anta gemenskapens *rättsordning*.

Förslag

Tredjeländers nationella tillsynsmyndigheter och Byrån

- 93 Nationella tillsynsmyndigheter som har ingått avtal med EU vilket innebär att de antar och genomför EU:s *rättsordning* för energi bör tillåtas att delta i Byrån och dess

aktiviteter i enlighet med artikel 31 i dess inrättningsförordnande¹⁷. Som ett minimum skulle detta innebära att få vara med i Byråns arbetsgrupper, samt att vara involverade i Regionala initiativ-aktiviteter. Om Europeiska kommissionen håller med om detta kan nationella tillsynsmyndigheter delta, som observatörer, vid möten med Tillsynsnämnden.

- 94 I detta avseende bör nationella tillsynsmyndigheter från EEA-länder, och särskilt Norge, kunna delta i vissa aspekter av Byråns aktiviteter med omedelbar verkan. Vissa avtalsparter i Energigemenskapen kan också uppfylla villkoren för att deras nationella tillsynsmyndigheter ska kunna delta i en nära framtid.
- 95 Byrån bör ha en roll i att följa internationell utveckling som kan påverka hur IEM fungerar (till exempel kan internationell gasutveckling ha en direkt inverkan på Europas försörjningssäkerhet och energipriser). Detta skulle kunna ingå i Byråns årliga Market Monitoring Report.

Tredjeländer och CEER

- 96 CEER kommer att erbjuda parallell behandling för tredjeländers nationella tillsynsmyndigheter. Exempelvis, om tredjeländers nationella tillsynsmyndigheter får delta som observatörer i Byråns arbetsgrupper bjuds de in att delta som observatörer i CEER:s arbetsgrupper med samma villkor som andra observatörer. Många nationella tillsynsmyndigheter från EEA är redan medlemmar i CEER.
- 97 I förekommande fall kommer CEER att utöka sitt utbildningsprogram till att omfatta nationella tillsynsmyndigheter från Energigemenskapsländer, och kommer att utveckla särskilda kurser för nationella tillsynsmyndigheter som inte är med i EU. CEER kommer också att undersöka hur dess medlemmar kan utveckla kapacitetsuppbyggnadsavtal, inklusive partnerprogram med nationella tillsynsmyndigheter från Energigemenskapsländer och andra tredjeländer (förutsatt att lämplig finansiering från Europeiska kommissionen finns).

5.8 Den interna styrningen av Byrån ska fortsätta motsvara de kontrollmekanismer och den kompetensfördelning som fastställdes i det tredje paketet

Mål

- 98 Den nuvarande styrningsstrukturen för Byrån och respektive roller för dess interna organ, inklusive Tillsynsnämnden, har visat sig vara effektiv under de tre första verksamhetsåren och bör bibehållas, eftersom den leder till en jämvikt mellan strävandet efter europeiska mål och respekt för nationella ståndpunkter, och bevarar Byråns grundläggande oberoende. Detta kommer att säkerställa oberoendet av

---

¹⁷ Enligt artikel 31 i Förordning (EG) No 713/2009 är detta deltagande föremål för genomfört avtal mellan kommissionen i tredjelandet, där den senare har antagit och tillämpar EU-lag inom energiområdet och, om det är relevant, inom miljö- och konkurrensområdet.

rättsliga funktioner på nationell nivå och EU-nivå och samtidigt säkerställa full ansvarighet.

- 99 Byrån bör få tillräckliga resurser för att kunna fullgöra de uppgifter som EU:s institutioner har tilldelat den.

Förslag

- 100 Nuvarande kontrollmekanismer och kompetensfördelningar i Byråns beslut, inklusive möjligheten att vända sig till Överklagandenämnden mot dess beslut och kraven på samråd och öppenhet, bör fortsätta tillämpas avseende all ny befogenheter den skulle kunna få. Inom tredje paketet-områden bör Byråns befogenheter och beslut motsvara komplementaritet av reglerande åtgärder på nationell och europeisk nivå vilket är viktigt på en mer integrerad marknad, inklusive behovet av att regleringsbeslut ska vara föremål för ett positivt yttrande från Tillsynsnämnden (genom majoritetsomröstning).
- 101 Förslaget som läggs fram ovan skulle kräva lagändringar. Under dessa omständigheter rekommenderar vi, att, den interinstitutionella icke rättsligt bindande "gemensamma strategin" som är relaterad till EU-organ, ska tillämpas på Byrån, så borde detta göras på ett sätt som bevarar dess nuvarande interna styrningsstruktur och ansvarsfördelning mellan Byråns organ, även avseende beslutsfattande och anställning av personal, och dess reglerande självständighet, så som fastställts i den inrättandeförordningen.
- 102 Vidare, för att minska Byråns beroende av en åtstramad EU-budget och för att säkerställa att dess ekonomiska resurser motsvarar det ökade mervärde som den levererar, rekommenderar vi att Byråns kostnader (som bör fortsätta granskas av EU:s institutioner) ska finansieras delvis genom avgifter.

5.9 Byrån bör ha tillräckliga befogenheter och resurser för att kunna genomföra sina tillsynsfunktioner effektivt

Mål

- 103 Byrån har tilldelats tillsynsfunktioner. Den ska få tillräckliga befogenheter för att effektivt kunna fullfölja dessa tillsynsfunktioner.

Förslag

- 104 Det rekommenderas att Europeiska kommissionen överväger att föreslå ny lagstiftning så att Byrån får tillräckliga befogenheter att effektivt fullfölja det viktiga tillsynsansvar som det har tilldelats, inklusive särskilt i fråga om informationsinhämtning. I detta avseende skulle det också vara viktigt att införa och samordna dessa funktioner med berörda nationella tillsynsmyndigheter på ett sätt som skyddar sammanlagda effekter av åtgärder på nationell nivå och EU-nivå, och som säkerställer fullständig och effektiv tillämpning.

5.10 Det bör finnas effektiva åtgärder för att garantera efterlevnad av Byråns bindande beslut

Mål

105 Vi har föreslagit att Byrån ska ha bindande beslutsbefogenheter på en rad områden som beskrivs ovan, som skulle kräva ny lagstiftning. Efterlevnad är ett nödvändigt komplement till all bindande beslutsbefogenheter.

Förslag

106 Om Byrån tilldelas beslutsbefogenheter genom ny lagstiftning, som vi rekommenderar, så bör lämpliga åtgärder genomföras för att garantera efterlevnad med dessa beslut så långt det är rättsligt möjligt att göra detta.